

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobkyně: **N. T. M.**
bytem X
zastoupena advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. OAM-18159/PP-2023

takto:

- I. Žalovaný je povinen rozhodnout o žádosti žalobkyně ze dne 18. 12. 2023 o vydání povolení k přechodnému pobytu, evidované pod sp. zn. OAM-18159/PP-2023, a to ve lhůtě 7 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 14 342 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího advokáta, Mgr. Petra Václavka.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci a žalobní argumentace

1. Žalobkyně se domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného. Uvedla, že požádala o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, přičemž o její žádosti nebylo dosud rozhodnuto. Žádost podala dne 18. 12. 2023. Vzhledem k nečinnosti žalovaného podala dne 20. 2. 2024 návrh na provedení opatření proti nečinnosti. Nadřízený správní

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

orgán – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“) vydala dne 19. 3. 2024 opatření proti nečinnosti, kterým přikázala žalovanému rozhodnout o žádosti do 60 dnů od doručení opatření.

2. Žalobkyně v žalobě argumentovala, že dle § 169t odst. 6 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), je žalovaný povinen o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rozhodnout ve lhůtě do 60 dnů ode dne podání žádosti. Dále uvedla, že Komise dodatečnou lhůtu 60 dnů nezdůvodnila. Žalovaný teprve dne 25. 3. 2024 předvolal žalobkyni k výsledku, ke kterému se dne 11. 4. 2024 dostavila. Od tohoto data nemá žalobkyně zprávy o jakékoli další činnosti žalovaného ve věci. Žalobkyně je s ohledem na dosavadní délku řízení přesvědčena, že opatření proti nečinnosti neplní svůj účel. V době vydání opatření řízení trvalo již 123 dnů. Žalobkyně proto považuje vydané opatření proti nečinnosti za nepřiměřené. Žalobkyně proto navrhl, aby soud uložil žalované povinnost ve věci rozhodnout v soudem stanovené lhůtě.

2. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel, že by byl ve věci nečinný, a navrhl soudu, aby žalobu zamítl. Žaloba postrádá bližší konkretizaci či argumentaci tvrzené nečinnosti žalovaného. Obsah žaloby je velmi stručně založen na tom, že správní orgán je ve věci nečinný, žalobní námitky obsažené v podané žalobě spíše směřují k usnesení Komise ze dne 19. 3. 2024. Dále žalovaný uvedl, že bude v nejbližší době o žádosti rozhodnuto.

3. Posouzení věci soudem

4. Ve věci se konalo ústní jednání v souladu s § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalovaný se na jednání nedostavil a svoji účast ani neomluvil. Soud jednal v jeho nepřítomnosti postupem dle § 49 odst. 3 s. ř. s.
5. Žalobkyně odkázala na svoji argumentaci, na které setrvala. Zdůraznila, že žalovaný dosud o její žádosti nerozhodl a že mu uplynula již i nepřiměřená lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti.
6. Soud při přezkoumání tvrzené nečinnosti vycházel ze skutkového stavu v době vydání rozsudku dle § 81 odst. 1 s. ř. s.
7. Soud se nejprve zabýval včasností a přípustností žaloby.
8. Žalobu na ochranu proti nečinnosti lze podat nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marne proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí (§ 80 odst. 1 s. ř. s.). Žalobkyně požádala o pobytové oprávnění dne 18. 12. 2023. O její žádosti mělo být rozhodnuto do 60 dnů od podání žádosti dle § 169t odst. 6 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Tato lhůta uběhla v pondělí 19. 2. 2024. Žalobu podala žalobkyně 6. 5. 2024, tudíž v zachované roční lhůtě.
9. Ze správního spisu i tvrzení účastníků vyplývá, že žalobkyně bezvysledně vyčerpala prostředky na ochranu proti nečinnosti ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Nadřízený správní orgán vydal opatření proti nečinnosti, žalovaný dosud ve věci nerozhodl.
10. Soud dále posuzoval důvodnost žaloby, přičemž dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Nečinnost správního orgánu je objektivně existující stav, kdy v zákonem předepsané lhůtě nedošlo k provedení příslušných procesních úkonů. Zároveň platí, že ne každá nečinnost je

přičitatelná správnímu orgánu. Má-li nečinnost původ ve vystupování účastníka, nejde o nečinnost správního orgánu a nelze se proti ní dovolávat ochrany. Vzhledem k tomu, že Komise v posuzované věci dospěla k závěru, že žalovaný je nečinný, a vyhověla tak žádosti žalobkyně o uplatnění opatření proti nečinnosti, je presumována nečinnost žalovaného před vydáním opatření a správní soud není oprávněn tento závěr přehodnocovat [rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) z 10. 12. 2012, čj. 2 Ans 14/2012-41, č. 2785/2013 Sb. NSS].

12. Nadřízený správní orgán konstatoval, že žalovaný byl ke dni vydání opatření nečinný, neboť nerozhodl o žádosti žalobkyně. Tento stav trvá.
13. V opatření proti nečinnosti stanovil nadřízený správní orgán lhůtu 60 dnů od doručení opatření. Tato lhůta jednak již uplynula, jednak je nepřiměřená.
14. Ústavní soud v nálezu z 24. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 3523/20, vysvětlil, že v případě stanovení lhůty v návaznosti na konkrétní úkon *„bezvýslednost vyčerpání pak nastane až prvním dnem po konci opatření proti nečinnosti určené a marně proběhlé lhůty, jde-li o lhůtu přiměřenou“* (bod 54). NSS na tento nálezný navázal a dovodil, že krajský soud je v řízení o nečinnostní žalobě povinen vyčkat, až lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti uplyne (rozsudek NSS z 21. 4. 2022, čj. 2 Azs 248/2021-34). To však platí pouze v případě, že jde o lhůtu přiměřenou. V rozsudku z 27. 10. 2022, čj. 1 Azs 171/2022-54, NSS tuto úvahu rozvinul: *„Má-li být soudní ochrana proti nečinnosti správního orgánu efektivní, je nezbytné, aby soud hodnotil i přiměřenost stanovené lhůty, a to právě za účelem posouzení, zda byla splněna podmínka bezvýslednosti vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti. Nepřiměřeně dlouhá lhůta by totiž odsouvala poskytnutí soudní ochrany, resp. naplnění podmínky řízení o bezvýslednosti předchozích prostředků. Samotné posouzení lhůty jako nepřiměřené tak totiž může vést i ke splnění podmínky bezvýsledného vyčerpání prostředku ochrany. S ohledem na výše uvedené to znamená, že správní soud se musí nejprve vypořádat s námitkou nepřiměřené lhůty a teprve pokud ji shledá jako přiměřenou, vyčká jejího uplynutí. Bylo by absurdní, aby v případě nepřiměřené lhůty vystavil soud žalobce povinnosti vyčkávat na její uběhnutí a podat novou žalobu, jak to učinil v této věci městský soud. Stejně absurdní by však bylo, pokud by soud v řízení o žalobě sám vyčkával na konec této lhůty a splnění podmínky bezvýslednosti, byla-li by tato lhůta nepřiměřeně dlouhá“* (bod 20). Jestliže nadřízený správní orgán uloží vydat rozhodnutí v nepřiměřené lhůtě, žalobce může bez dalšího podat nečinnostní žalobu, neboť jde z hlediska ochrany jeho práv v podstatě o shodnou situaci, jako když tento správní orgán na žádost o opatření proti nečinnosti v zákonné lhůtě nijak nezareaguje.
15. V posuzované věci nepovažuje soud lhůtu stanovenou v opatření proti nečinnosti za přiměřenou. Lhůta běžící od doručení opatření, tj. 60 dnů, je stejně dlouhá jako zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí. NSS přitom v již citovaném rozsudku čj. 1 Azs 171/2022-54 uvedl, že *„lze akceptovat, že nadřízený správní orgán uložil v opatření proti nečinnosti lhůtu ve stejné délce, jež je stanovena zákonem k rozhodnutí, jen ve výjimečných případech. Pravidlem by naopak měla být lhůta podstatně kratší“* (bod 21). V posuzované věci však o žádný takto výjimečný případ nejde. Z odůvodnění opatření proti nečinnosti ani ze správního spisu nevyplývají žádné okolnosti, z nichž by bylo možné usuzovat na opodstatněnost takto dlouhé dodatečné lhůty. Vzhledem ke všem těmto okolnostem byla lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti zjevně nepřiměřená. Žalobkyni se opatřením proti nečinnosti nedostalo účinné ochrany.

16. I pokud by tomu tak nebylo, je třeba konstatovat, že lhůta stanovená opatřením již uplynula. Komise vydala opatření proti nečinnosti 19. 3. 2024. Šedesátidenní lhůta uplynula marně v květnu 2024.
17. Žaloba je důvodná, neboť žalovaný je ohledně žádosti žalobkyně i nadále nečinný. Soud proto postupem dle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému povinnost o žádosti rozhodnout, a to do 7 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Lhůtu ke splnění této povinnosti soud určil především s přihlédnutím k dosavadní délce řízení.
18. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobkyně, která byla ve věci plně úspěšná, má právo na jejich náhradu. Náklady žalobkyně sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a odměny za zastupování advokátem. Ten ve věci učinil tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a účast na jednání), za které mu náleží odměna 3 100 Kč/úkon [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu], společně s náhradou hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč/úkon. Dále zástupci žalobkyně náleží náhrada daně z přidané hodnoty dle § 57 odst. 2 s. ř. s. ve výši 21 %, jejíž je plátcem. Celkem tedy náleží žalobkyni na náhradě nákladů řízení částka ve výši 14 342 Kč.
19. Lhůta k platbě náhrady nákladů řízení je stanovena podle § 160 odst. 1 v části věty za středníkem zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), místo plnění podle § 149 odst. 1 o. s. ř.; oboje ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. července 2024

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.